

Основи на паралелните системи (Concurrency Basics) - Резюме

1. Въведение в паралелните системи

Дефиниция: Паралелността е свойство на компютърните системи, при което **няколко изчислителни процеса се изпълняват едновременно и взаимодействат помежду си.**

Основните предизвикателства включват:

- Сложността на поведението на системата
- Координация между процесите, обмен на данни и управление на паметта.
- Минимизиране на времето за отговор и максимизиране на производителността.

2. Основни понятия и модели

- **Споделени ресурси:**
- Споделени променливи: Променливи, които се четат и модифицират от различни процеси.
- Комуникационни канали: Канали за предаване на съобщения между процесите.
- **Моделиране на паралелни системи:**
- Модел на споделена памет

- Модел на преминаване на съобщения (message-passing).

3. Синхронизация и атомарност

Атомарни операции: Операции, които не могат да бъдат прекъснати или разделени.

Синхронизация: Осигуряване на безопасен достъп до споделените ресурси.

-Взаимно изключване (mutual exclusion): Предотвратява едновременното изпълнение на конфликтни действия.

- Използване на семафори, монитори и други механизми.

4. Паралелно изпълнение

Последователно (sequential): Един процес завършва преди друг да започне.

Паралелно: Два или повече процеса се изпълняват едновременно с потенциално преплитане (interleaving).

Проблеми като **състезателни условия (race conditions)** изискват специално внимание при проектиране.

5. Обединяване на машини на състояния

- **Комбинирани машини на състояния:**

-Локалните променливи са свързани само с един процес.

-Глобалните променливи могат да бъдат достъпвани от всички процеси.

- **Еквивалентност:** Две машини на състояния са еквивалентни, ако имат еднакво поведение и реализират еднакви резултати.

6. Приложения

Моделът на споделена памет е широко използван **в програмни езици**, поддържащи многопоточност, като C-Threads, Modula-2++, Modula-3.

Прилага се в транзакционни системи, които изискват централизирани или глобално разпределени бази данни.

7. Ползи от изследване на паралелните системи

- Намаляване на сложността на системата чрез оптимално управление на ресурсите.
- Осигуряване на надеждност и ефективност в приложения с висока производителност.

Заклучение

Паралелните системи осигуряват основа за мащабируеми и ефективни софтуерни решения. Разбирането на основните концепции, като синхронизация, моделиране и еквивалентност, е ключово за създаване на стабилни и производителни системи.